

Fredag den 13. oktober 2017 (D)

1

7. møde

Fredag den 13. oktober 2017 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 6:

Forespørgsel til statsministeren om selvstændighedsprocessen i Grønland.

Af Søren Espersen (DF) m.fl. (Anmeldelse 11.10.2017).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. (Lempelse af bindinger i regelsættet om »Fælles Mål«). Af undervisningsministeren (Merete Riisager). (Fremsættelse 05.10.2017).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om folkehøjskoler. (Lempelse af tilskudsbetingelser for bygninger og arealer, varetagelse af opgaver ud over skole- og undervisningsvirksomhed m.v.).

Af undervisningsministeren (Merete Riisager). (Fremsættelse 05.10.2017).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard): Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Finn Sørensen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 18 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en social protokol til Lissabontraktaten).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 6: Forespørgsel til statsministeren om selvstændighedsprocessen i Grønland.

Af Søren Espersen (DF) m.fl. (Anmeldelse 11.10.2017).

Kl. 10:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler. (Lempelse af bindinger i regelsættet om »Fælles Mål«).

Af undervisningsministeren (Merete Riisager). (Fremsættelse 05.10.2017).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Fru Annette Lind, Socialdemokratiet, værsgo.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Annette Lind (S):

Tak for det, fru formand. Jeg er rigtig glad for, at vi skal diskutere det her lovforslag i dag, for det er nemlig med til at sætte endnu bedre rammer for vores fælles folkeskole.

Vi Socialdemokrater ønsker en stærk folkeskole, og vi synes, det er helt afgørende for vores fælles velfærdssamfund, som vi skal værne, men også udvikle, at vi sikrer, at den fortsat er en skole for alle – både dem, der har brug for at fordybe sig, og dem, der har brug for at lære gennem mere praktiske udfordringer. Jeg er stolt af vores folkeskole. Vi har en god skole, men den kan blive endnu bedre.

Lovforslaget, vi behandler i dag, sætter nogle mere lempelige rammer for målstyring af elevernes læring. Helt konkret gør vi de 3.170 færdigheds- og vidensmål vejledende i stedet for bindende. Kompetencemålene, altså de 215 mål, og de 866 færdigheds- og vidensområder forbliver bindende. Det betyder, at antallet af bindende mål i modsætning til i dag alene er målene for, hvad eleverne skal tilegne sig af kompetencer ved afslutningen af bestemte klassetrin, og altså ikke hele tiden.

Det har mange efterspurgt, især lærerne, men også vi Socialdemokrater. Processen for at nå hertil har været rigtig lang. Undervejs, ja, så er ministeren kommet med forslag om, at de bindende mål, vi nu gør vejledende, skulle erstattes af andre bindende mål, som kommunerne fastsætter. Det er vi alle sammen i forligskredsen heldigvis imod, for vi skal nemlig ikke erstatte et bindende system med et andet bindende system.

Derfor ønsker vi også, at det skal indskrives i selve loven, at kommunale læringsplatforme ikke skal pålægges den enkelte lærer, hvilket sker i dag. Altså, vi vil gerne have en garanti for, at der bliver mindre bureaukrati.

Vi vil gerne have, at lærerne får et endnu bedre værktøj, så de har mulighed for at have fokus på målene som et pædagogisk værktøj og ikke som et styringsapparat. Når vi løsner bindingerne i de fælles mål, får skolerne og lærerne et større råderum til at tilrettelægge undervisningen, samtidig med at vi fastholder ambitionerne for, hvad eleverne skal lære i folkeskolen. For lærerne er en del af livsnerven i folkeskolen, de er engagerede, dygtige og brænder for deres fag, og de er optaget af at give vores børn den bedste hverdag med læring.

Forenklingen med de nye fælles mål er derfor også et godt værktøj i det daglige, både i planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen. Vi vil kort sagt forenkle, og det er det, vi gør. Vi vil gerne have det skrevet ind i selve loven, og vi vil sikre, at lærernes og skolernes tid bruges på eleverne og ikke på bureaukrati.

Vi Socialdemokrater har en ambition om, at vores børn skal blive den bedste og den dygtigste generation nogen sinde. Det starter med en god hverdag i vores folkeskole, og derfor bakker vi op om lovforslaget og ser frem til det videre arbejde.

Kl. 10:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Marlene Harpsøe, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Siden folkeskolereformen blev besluttet, har skolefagenes fælles mål været diskuteret og kritiseret. Med denne lovændring i dag fastlægger vi én gang for alle, hvad den oprindelige hensigt med de nye fælles mål hele tiden har været: at gøre dem enkle og nyttige, så de kan bruges til at understøtte læreren i undervisningen.

Desværre skete der det beklagelige, at alle mål blev gjort bindende i loven, hvilket blev fortolket meget kategorisk ude i kommunerne. Med ét var der mere end 3.000 bindende mål at forholde sig til for læreren. Og lad mig sige det helt klart på vegne af Dansk Folkeparti: Det har aldrig været meningen. Hensigten var at få skrevet 1.700 siders fælles mål ned til en digital og overskuelig udgave, hvor kompetencemålene og færdigheds- og vidensområderne skulle være retningsgivende. Færdigheds- og vidensmålene var derimod alene forklarende tekster og et opkog af de mere end 1.700 siders tekst, som udgjorde det samlede fælles målkompleks. Det havde aldrig været meningen at gøre dem bindende.

Med de nye og moderne fælles mål opererer vi altså med tre niveauer. Først er der øverst kompetencemålene, dernæst færdighedsog vidensområderne og til sidst og nederst færdigheds- og vidensmålene. Det er sidstnævnte, som er blevet gjort vejledende, dvs. forklarende. Eller sagt på en anden måde: Tredje niveau sætter ord og indhold på de øverste to niveauer, så læreren ved, hvad der menes med de to øverste. Og dette tredje niveau skulle aldrig have været gjort bindende.

Det har taget næsten 3 år og tre ministre at få lavet det om. Det er derfor en særlig glæde for os i Dansk Folkeparti, at det endelig er lykkedes at få ændret loven. Det vil glæde rigtig mange lærere og gøre deres hverdag nemmere. Vores opgave herinde er at understøtte

skolerne og lærerne, så de går glade på arbejde, og det vil jo i sidste ende også gavne børnene. Vores opgave bliver dog at holde øje med, at kommunerne overholder lovændringerne og ikke selv begynder at opfinde nye bindende mål. Og der er grund til årvågenhed, for KL har været kritisk over for netop denne del af lovforslaget.

I Dansk Folkeparti støtter vi fortsat målstyret undervisning, men det skal være i en form, så det understøtter lærerens frihed til at tilrettelægge sin undervisning. Med lovændringen er vi endelig tilbage ved vores oprindelige hensigt, og Dansk Folkeparti kan derfor støtte lovændringen.

Kl. 10:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ingen kommentarer. Den næste er hr. Hans Andersen, Venstre.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Tak for det. I dag førstebehandler vi L 49 om at reducere antallet af bindende mål for undervisningen i folkeskolen. Hvorfor er det nødvendigt at reducere antallet af bindende mål? Ja, det er jo, fordi vi i dag har hele 3.385 bindende mål for undervisningen i folkeskolens fag og emner. Det er uoverskueligt mange mål for både undervisere, forældre og elever at forholde sig til, og når folkeskolens kerneopgaver bliver væk i et virvar af detaljerede mål, ja, så har vi fået fokus for langt væk fra det, der er vigtigt.

Det vigtige er nemlig ikke, at lærere og pædagoger i folkeskolen bruger masser af tid på at navigere rundt i en stor bunke mål, som er formuleret fra centralt hold. Nej, det vigtige er, at de kan fokusere på deres elevers læring og trivsel, og når vi med dette lovforslag reducerer antallet af fælles mål i folkeskolen, handler det på ingen måde om, at vores ambitioner for folkeskolen er faldet. Nej, de overordnede mål for, hvad eleverne skal lære, er uændrede. Det, der ændrer sig, er den frihed, vi giver til at tilrettelægge undervisningen lokalt, og det tror jeg er meget vigtigt.

For mig har det aldrig været intentionen at detailregulere skolerne, så når vi ender i en situation som nu, hvor lærerne føler, at de fælles mål er en begrænsning snarere end en hjælp og en guideline, så må vi handle. Så må vi sørge for, at der bliver rettet op på fejlene, og at vi får givet skolerne de rette rammer at arbejde under.

Jeg tror på, at det er lærerne ude på den enkelte skole, der ved, hvad der fungerer bedst for netop deres gruppe af elever. Børn og unge mennesker er forskellige. De har forskellige styrker og svagheder. De har forskellige behov. Derfor skal vi heller ikke fra Christiansborg lave én opskrift, der foreskriver, hvordan vi skal håndtere alle børn her i landet. Der skal frihed til, at skolerne kan gøre det, som de ud fra deres kendskab til eleverne mener er det bedste.

På den baggrund stemmer Venstre for lovforslaget.

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. I Enhedslisten glæder vi os over, at der nu lægges et lovforslag frem, der begrænser antallet af bindende mål. Det er godt, at der langt om længe er blevet lyttet til den massive kritik, der har været, af udmøntningen af den del af folkeskolereformen, der omhandler det, der, synes jeg, lidt komisk har fået betegnelsen de forenklede fælles mål. Man kan vel egentlig sige, at der med formuleringen af 3.385 bindende mål ikke var tale om sådan en rigtig forenkling, og

3

det er jo heldigvis så også den konklusion, som er draget med det forslag, der ligger her.

Det har efter Enhedslistens opfattelse faktisk fra dag et fremstået som fuldstændig forfejlet at fastlægge flere tusinde videns- og færdighedsmål. Det har været fuldstændig skævt at forestille sig, at man fra statens side kunne fastlægge en så detaljeret regulering af arbejdet med fagenes indhold. Der har været tale om en fuldstændig overdreven grad af styring, og det har virket urimeligt indskrænkende i forhold til lærernes frihed og er i virkeligheden en ringeagten af deres store viden, deres erfaring og deres professionelle dømmekraft i forhold til at tilrettelægge undervisningen, sådan som den er mest formålstjenlig med de elever, de nu engang har foran sig.

Det er godt, at der tages fat om problemet – det er på høje tid. Og jeg må sige, at det jo i grunden er fantastisk – og det er jo dejligt at høre de pæne ord i dag – at vi har måttet vente så længe, før folkeskoleforligskredsen endelig reagerede, for kritikken har jo haglet ned over de såkaldte forenklede mål og hele læringsmålstyringstankegangen, faktisk lige siden folkeskolereformen blev vedtaget. Og måske havde det været klogt også i den her sag at lytte lidt bedre efter, hvad lærerne og Danmarks Lærerforening sagde.

Jeg synes, det retfærdigvis skal siges, at undervisningsministeren jo i sin ordførertid selv var en af de kritiske stemmer over for den målstyring af folkeskolen, der blev fastlagt af den forrige regering, og det vil jeg i grunden gerne sige tak for.

Jeg vil også sige tak til de partier i folkeskoleforligskredsen, der nu insisterer på, at kommunerne ikke skal have lov til at indskrænke den øgede frihed med lokalt fastlagte bindende mål, som jo næsten indlysende vil blive identiske med dem, som vi er ved at afskaffe med lovforslaget her. Der er med de udmeldinger fra Kommunernes Landsforening, vi har set, ingen grund til at tvivle på, at mange kommuner vil forsøge at videreføre de tusindvis af mål, sådan at deres dyrt indkøbte læringsplatforme og hele den læringsmålstyringstankegang, der præger det enkelte skolesystem, kan køre videre, fuldstændig som om ingenting var sket her i salen. Det går jo simpelt hen ikke.

Jeg synes desværre også, det kan konstateres, at det lovforslag, vi behandler her, ikke er helt så klart og entydigt, som vi i hvert fald kunne ønske det fra Enhedslistens side. Når der i bemærkningerne til lovforslaget står, at de færdigheds- og vidensmål, som jo ikke længere skal være bindende, fortsat vil være relevante at inddrage i test og prøver, må man sige, at så bidrager det da til en uklarhed om, hvad det egentlig er, vi afskaffer. Og det er klart, at de lærere, der er optaget af – og det er man jo naturligt, når der findes test og prøver – at eleverne klarer sig godt i de test og prøver, kan blive bragt i en situation, hvor de alligevel i betydeligt omfang skæver til de her mange mål, når målene, selv om de ganske vist formelt er afskaffet, ikke desto mindre kan ligge til grund for test og prøver. Det er altså en åbenlys modsætning, der er tale om her.

Jeg synes, at man skulle gå endnu videre ad den her vej. Jeg synes, der er behov for, kan man sige, et opgør med hele den målstyringstænkning, som præger skolen. Jeg synes, man skal lytte til de mange, mange lærere, der siger: Vi har et glimrende formål med vores folkeskole – det er rigtig godt beskrevet i folkeskolelovens formålsparagraf; den breder også skolens formål ud til alt det, som ikke bare kan måles. Så jeg vil sige, at jeg synes, lovforslaget burde være skarpere formuleret.

Vi håber ikke desto mindre, at det her vil være et afsæt til en videre debat om, hvordan vi når frem til et egentligt opgør med hele målstyrings- og testtænkningen. Vi vil godt have læringsmålstyringen og de nationale test helt ud af folkeskolen. Men når det er sagt, vil jeg på trods af de kritiske bemærkninger sige, at vi i Enhedslisten synes, at forslaget her er et klart fremskridt. Det vil vi godt sige tak for, og vi vil godt støtte forslaget.

Kl. 10:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og tak til ordføreren. Den næste er hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Med lovforslaget her, L 49, tager vi hul på en meget tiltrængt decentralisering af folkeskolen. Der er jo en lang og hæder-kronet tradition for, at vores folkeskole er decentral, og det har tjent den godt i lange, lange perioder. Men op igennem nullerne var der i det politiske Danmark en generel tilbøjelighed til centralisering, og det gik ikke bare ud over folkeskolen, men også andre ting.

Den tilbøjelighed til centralisering har man nu set de uheldige sider af. På andre områder er man begyndt at tale om stordriftsulemper, og det synes jeg sådan set er et godt ord, men nu tager vi altså også fat på at decentralisere inden for folkeskolen.

Det må jo så ikke føre til en ny kommunal centralisering. For det decentrale skal forstås på den måde, at skolebestyrelser og skoleledere og i nogle situationer også den enkelte lærer kan få noget plads og rum til at træffe selvstændige, fornuftige beslutninger. Så når vi fra helt centralt hold her på Slotsholmen fjerner noget centralisering, er det altså ikke tanken, at der fra kommunekontorerne og rådhusene skal udgå en ny centralisering. Det hører jeg også folk sige de er opmærksomme på, altså at det er noget, vi skal holde øje med, og det hilser jeg selvfølgelig velkommen.

Men jeg tror også, at vi skal benytte os af anledningen til at filosofere over, hvor al den her kontrol egentlig kommer fra. For L 49 er ikke det eneste lovforslag, hvor jeg har bemærket, hvad det er, der egentlig ligger bag lysten til at regulere alting, og det er mangel på tillid. Det er jo manglende tillid til skolen, der har fået Folketinget til at regulere så hårdt, og når man synes, at man nu godt kan decentralisere, er det, fordi man ønsker at udtrykke en tillid. Og mangel på tillid har jeg i flere andre sammenhænge og på mange politikområder også bemærket er det, der udløser overdreven regulering.

Så vi har altså som Folketing en eller anden form for opgave med at forbedre den tillid og de tillidsfulde relationer, man er nødt til at have til kommunerne. Vi og kommunerne har behov for at forbedre den tillid, man må have til skoleledere og de enkelte lærere. For kun ved at indsætte tillid der, hvor der tidligere har været kontrol, kan vi for alvor komme videre ad decentraliseringens vej.

Det er jo ikke noget, man kan skrive ned i et enkelt lovforslag eller noget, som man kan træffe beslutning om at man nu vil gennemføre. Men det er dog alligevel noget, som en kreds af interesserede politikere godt kunne sige til sig selv at de vil være mere opmærksomme på i fremtiden.

Så med de bemærkninger vil jeg give lovforslaget mine bedste ønsker på vejen videre gennem udvalgsarbejdet og sige, at Liberal Alliance selvfølgelig bakker forslaget op.

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Den næste er fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Glade børn lærer bedst, det tror vi på i Alternativet. Vi tror sådan set på, at det her lovforslag i sidste ende fører til nogle gladere børn, som lærer bedre, nemlig gennem nogle gladere lærere, som får lidt mere frihed, lidt mere luft under vingerne i forhold til at forberede og tilrettelægge en undervisning, der er mere i overensstemmelse

med deres egen faglighed og deres egne ønsker og ikke så meget med nogle ovenfrakommende parametre. Derfor hilser vi, ligesom andre også har været inde på, det her lovforslag velkommen.

Vi vil egentlig også gerne kreditere ministeren for at være nået så langt – man kan godt komme længere; det vil jeg komme ind på bagefter – at vi i dag står og fjerner så mange af de bindende læringsmål fra lovgivningen. Det har givetvis ikke været en nem øvelse, siden det har taget så lang tid at komme dertil. Vi er jo ikke en del af forligskredsen og har derfor ikke øjne og ører på de diskussioner og forhandlinger, der foregår derinde, men fra, hvor vi står, skal der i hvert fald lyde en tak til ministeren for, at vi står her i dag med det her lovforslag.

Det er ingen hemmelighed, at i Alternativet er friheden til alle vores offentligt ansatte noget af det, vi arbejder allerhårdest for, og det her giver forhåbentlig en øget frihed til vores folkeskolelærere.

Så er der selvfølgelig nogle elementer, som man skal være opmærksom på, og der er jo flere ordførere, der allerede har været inde på det. Det ene er, som Socialdemokratiets ordfører var inde på, det her med, hvordan vi så sikrer, at kommunerne ikke bare fastholder de her målstyringsredskaber i det fortsatte arbejde med skolerne – altså hvordan vi sikrer, at skolerne og lærerne reelt set får mulighed for ikke at blive forpligtet på de her læringsmål. Det har jeg en lille smule svært ved at se for mig.

Socialdemokratiets ordfører sagde, at Socialdemokratiet gerne vil have indført i lovgivningen, at de kommunale læringsplatforme ikke må pålægges den enkelte lærer. Det støtter vi stort op om i Alternativet. Så hvis det er noget, som Socialdemokratiet kan få gennemført eller arbejder for at få gennemført, så kan Socialdemokratiet i hvert fald regne med Alternativets støtte, for det er en af vores største bekymringer. Det er et fint skridt, men i sidste ende er det endelige skridt vel derhen, at det er den enkelte lærer, der kan få lov til at bestemme, om vedkommende vil eller ikke vil gøre brug af de her læringsmål. Så det er et opmærksomhedspunkt, som vi nu vil forfølge i udvalgsarbejdet.

Det andet er selvfølgelig det, som Enhedslistens ordfører var inde på: Hvorfor er det, at man fastholder, at de her læringsmål er en del af de test, bl.a. de nationale test, der er i folkeskolen? Den helt logiske konklusion af at gøre de her bindende læringsmål vejledende ville være at gøre de nationale test vejledende eller frivillige. Det må jo et eller andet sted være det, der ligger i det her arbejde. Man kan vel ikke have nationale test, som er bundet op på nogle læringsmål, der er frivillige, for alt andet lige vil den enkelte lærer, når læreren forbereder eleverne på de nationale test, vel kigge til de her frivillige læringsmål, som så på en eller anden måde alligevel bliver lidt bindende. Det er klart et opmærksomhedspunkt, som vi synes vi skal arbejde videre med nu. Vi må kigge på det i udvalgsarbejdet, men i Alternativet er vi klart af den opfattelse, at det må være en nødvendig konklusion og konsekvens af at gøre de her læringsmål frivillige, at også de nationale test bliver gjort frivillige.

Det hele handler om – flere af os var jo i Finland for nylig – at kigge til og lade os inspirere af Finland, i forhold til hvordan de sikrer friheden til deres lærere ude på skolerne. Lad os få nogle helt overordnede rammer for, hvad det er, som lærerne skal leve op til, hvad angår de faglige krav til eleverne i forhold til de formålsbeskrivelser, der ligger i fagene. Men lad os så give dem så meget luft under vingerne, at de selv kan få lov til at gennemføre undervisningen ud fra nogle overordnede rammer i stedet for den stadig væk for snævre styring, som vi synes vi har i de danske skoler.

Så der er nogle kritikpunkter, nogle opmærksomhedspunkter, men det er klart, at Alternativet helt overordnet støtter det her lovforslag. Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Marianne Jelved, Radikale Venstre.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Ja, det er en mærkedag i dag med førstebehandlingen af L 49, hvor vi i stor enighed i Folketinget reducerer antallet af de bindende mål betragteligt. Nu er der 215 kompetencemål, som skal nås i løbet af de 10 år, børnene går i skole, og der er godt 800 videns- og færdighedsområder, som undervisningen skal bygge på.

Det har været en lang proces. Jeg blev ordfører igen på området i juni 2015 ved den nye regerings tiltrædelse, og derfor har jeg arbejdet sammen med daværende undervisningsminister Ellen Trane Nørby og forligskredsen og senere med den nuværende undervisningsminister om at få reduceret det meget store antal mål, som er blevet gjort bindende.

Det er helt klart en målsætning, og jeg citerer nu fra bemærkningerne til lovforslaget, side 4:

»Ved at reducere antallet af bindende mål og den som følge heraf den øgede frihed til at tilrettelægge undervisningens indhold gives der mulighed for, at underviserne i højere grad kan fokusere på arbejdet med fagenes og de obligatoriske emners indhold.«

Det er altså det, der er meningen. Så står der følgende, og jeg fortsætter citatet:

»Det fordrer, at kommunerne er indstillet på at give skolerne og underviserne mulighed for at gøre brug af den frihed, der er hensigten med lovforslaget, nemlig at give undervisernes frihed til at anvende deres pædagogiske faglighed bedst muligt, samt ikke at pålægge skolerne og underviserne unødige dokumentationskrav, som tager tid fra det faglige arbejde med eleverne.«

Det er jo det, der er hele meningen. Og med den tvivl, som jeg kan ane i nogle af ordførernes indlæg her, med hensyn til hvorvidt kommunerne nu vil leve op til det, der er hensigten og meningen med lovændringen, så kunne det være, at vi skulle overveje, hvordan man kan tydeliggøre det her ved et ændringsforslag til lovgivningen. Det vil jeg også bede ministeren om at være lydhør over for, for vi er jo fælles om den intention, som jeg lige har gengivet her fra bemærkningerne.

Det er også vigtigt for mig at understrege, at når vi taler om lærerens faglighed og lærerens professionalisme og det at være i en folkeskole, så er det mest fremmedgørende, der er sket i folkeskolens over 200-årige historie, at man i disse år med digitale muligheder osv. osv. indfører bindende mål i det omfang og dermed indskrænker muligheden for, at læreren faktisk kan være lærer, altså fordi læreren i stedet for bliver en konsulent. Så derfor er det vigtigt, at vi ved, at meningen med folkeskolen faktisk står i § 1, og hvis man skal koge det meget ned til noget, som alle kan tilslutte sig, så er meningen jo bl.a., at eleverne skal lære, hvad det vil sige at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Og det lærer man altså ikke ved bindende mål, der skal kontrolleres på den ene og den anden måde, sådan som det har været tilfældet indtil nu.

Det andet vigtige, der er at sige til den her sammenhæng, og som jeg gerne vil understrege meget stærkt, er, at der også er en § 2, stk. 2, i skoleloven, som handler om, at den enkelte skoles leder har ansvaret for kvaliteten i undervisningen – jævnfør § 1, som altså vedrører formålet for folkeskolen – og for at fastlægge organiseringen og tilrettelæggelsen af undervisningen på den enkelte skole. Det er altså ikke forvaltningens opgave at gå ind og blande sig i, hvordan hverdagen skal være på den enkelte skole; det er faktisk skolelederens opgave, og det er derfor, at vi har ansat en skoleleder, og derfor, at mit parti mener, at der skal være en skoleleder på en hvilken som

helst skole – ikke en områdeleder, men en egentlig skoleleder. Men det er en anden diskussion, som vi tager op en anden gang.

Det er vigtigt, at man ved, at lærerne kan lave masser af planer til deres undervisning, hvilket de gør, men når de så kommer ind til danskundervisningen i 4. d, er der pludselig sket en helt masse ting derinde, som gør, at lærerens professionalisme må komme til udtryk – ved at finde frem til det mest hensigtsmæssige at gøre, for læreren ved, hvad meningen er, både med den undervisning, der skal foregå i den time, og med skolen i det hele taget. Derfor er det lærerens professionelle virke, der gør, at læreren kan finde den mest hensigtsmæssige måde at få samling på 4. d på igen og få dem til at gå i gang med den undervisning, som det var meningen de skulle have. Og det er ikke bare noget, man gør; det er noget, man lærer og får erfaring i som lærer igennem mange år i en folkeskole.

Det er en respekt for det arbejde og den frihed, lærerne skal have for at kunne være lærere, der også ligger bag de ændringer, der er i det lovforslag, vi har på bordet i dag. Derfor er det mit håb, at det lykkes at få kommunerne til at forstå, hvad meningen med skolen er, og at de skal afholde sig fra at blande sig i, hvad der sker inde på skolens matrikel.

Kl. 10:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Jacob Mark (SF):

Tak for det. I dag er en dejlig dag, og det er ikke kun, fordi det er fredag og fredag som regel er en dejlig dag. Det er simpelt hen en dejlig dag, fordi vi førstebehandler nogle rigtig vigtige forslag – først nu her, hvor vi slipper folkeskolen mere fri, og lige om lidt, hvor vi også hjælper efterskolerne. Det bliver en rigtig dejlig dag, når man bruger tiden sådan.

Men den her dag har også været lang tid undervejs – det er der også blevet sagt lidt om. Debatten om målstyring har jo sådan set kørt, siden man lavede folkeskolereformen. Det er jo mere end halvandet år siden nu, at en enig forligskreds sagde: Nu vil vi gøre op med de her tusindvis af bindende mål. Det var under den tidligere undervisningsminister, og så har vi presset på og presset på, og nu lykkes det så. Det er dejligt, og det synes jeg viser, at det virker, når en hel forligskreds enigt presser på for grundlæggende at ændre ved noget i folkeskolen.

Hvorfor er der brug for at ændre det her med målstyring? Hvad er målstyring overhovedet? Hvorfor er der så mange, der snakker om det? Man skal tænke på målstyring som sådan en hånd, der går direkte ind i folkeskolen og dikterer, hvordan folkeskolen skal fungere – tusindvis af mål, som nu i flere år har været med til at bestemme, hvordan lærere skal opføre sig og tilrettelægge deres undervisning inde i klasselokalet. Og hvorfor er det så så galt?

Jamen for det første er målstyring med til at ændre fokus fra undervisning til læring, og jeg kan bedre lide undervisning, end jeg kan lide læring. Læring er, når nogle beslutter, at lige præcis det her skal eleverne lære, og så skal de testes i det til sidst, og hvis de så kan lige præcis det, som nogle politikere har besluttet at de skal lære, er det rigtig godt. Undervisning er, når en dygtig lærer, der har gået på seminariet eller en professionsuddannelse, møder en elev og der så i undervisningen sker det der magiske, når et dygtigt menneske møder en elev med virkelyst og lyst til at lære. Der skal være mere undervisning og mindre læring.

Så er der også den risiko, når man propper tusindvis af mål ind i folkeskolen, at man kun kan fokusere på de mål. Men der er nogle ting, man ikke kan måle på. Man kan ikke måle på dannelse, man kan ikke måle på synet på demokrati, man kan ikke måle på det, ele-

ven får sammen med sine kammerater, man kan ikke måle på – det er i hvert fald svært – det praktiske, man kan ikke måle på de udviklingsprocesser, der sker i eleven, både i skolen, men også nogle gange efter skoletid, når eleven går hjem og tænker over ting. Og med den her målstyring er der en risiko for, at nogle af de meget værdifulde ting, man ikke kan måle på, bliver mindre vigtige, og nogle af de ting, som måske ikke er så vigtige, men som man kan måle på, bliver vigtigere og vigtigere. Og det er skidt.

Så er målstyring også et afgørende brud med den metodefrihed, som lærerne har haft igennem al den tid, jeg kan huske – altså at man som lærer tager en uddannelse og brænder for børn, og at man, når man så kommer ud i klasselokalet, også godt ved, hvordan man skal tage sig af de her børn og sørge for, at de får en god undervisning. Og selvfølgelig må man gerne vejlede lærerne og inspirere dem til, hvordan de kunne gøre, men i sidste ende er det læreren sammen med skolelederen, der beslutter, hvordan det her egentlig skal tilrettelægges. Så når vi kommer og siger, at den her metode er den, alle skal bruge, er det grundlæggende et brud på metodefriheden, og det er godt, at vi går væk fra det.

Men det betyder så ikke – og der synes jeg man skal passe på med at gå i den fælde – at vi siger, at nu er der ingen lærere, der må bruge læringsmålstyret undervisning, for de lærere, der så synes, det er den rigtige metode, skal have lov til det. Det er en del af det at give metodefrihed. Så lad endelig de mange lærere, der synes, det er den bedste måde at undervise elever på, fortsætte, men de mange lærere, som ikke synes, det er en god idé – og dem er der mange af – får nu mere frihed, og det er godt.

Endelig vil jeg sige, at målene har været meget bureaukratiske. Tænk sig – jeg har modtaget mails fra lærere, der underviser flygtningebørn, og de skulle sidde og udfylde mål på læringsportaler, stolpe op og stolpe ned, til forældre, som ikke forstår, hvad der står på læringsportalerne. Og man kan ikke gå væk fra det, for det var sådan set bare beslutningen – nu skulle der være styr på målene, og de skulle udfyldes på de her læringsplatforme.

Det leder frem til det, som vi mangler med det her. Målstyringen er forårsaget eller bliver i hvert fald styrket af det her krav om, at alle kommuner skal bruge læringsplatforme, hvor lærerne skal sidde og beskrive de enkelte mål, og hvordan de opfylder dem. Dem gør vi ikke op med i dag, dem slipper vi ikke i dag – der er stadig krav om de læringsplatforme. Og det kan godt være, at det nu kommer ud til kommunerne, men hvis kommunalpolitikerne stadig siger, at lærerne skal bruge de læringsplatforme, så vil der stadig være målstyring. Og derfor er næste skridt at få taget et endeligt opgør med den tvang til at bruge de læringsplatforme, som også i sidste ende er med til at forårsage en stor del af den målstyring, der er i den danske folkeskole

Men det skal vi nok nå i mål med, for der er en rigtig god dialog; der er en god diskussion om, hvad folkeskolen skal kunne. Og jeg er sikker på, at vi nok skal nå næste skridt og komme det her målstyringsræs endeligt til livs. Tak.

Kl. 10:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den sidste ordfører er fru Brigitte Klintskov Jerkel, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Tak. God styring kræver, at vi finder den rigtige balance mellem styring af folkeskolen, så vi sikrer, at børnene lærer noget, og frihed for lærerne til at planlægge deres arbejde, så vi får lærernes pædagogiske faglighed i spil. Med lovforslaget her justerer vi lidt på den balance, så lærerne nu får lidt mere frihed. Lærerne er glade for det her forslag, og det glæder mig, fordi det betyder, at de forstår, at vi giver

dem lidt mere frihed til at planlægge undervisningen inden for nogle rammer. Den tillid håber jeg at lærerne nu vil tage på sig og leve op til.

Forenklingen betyder imidlertid ikke, at vi slipper tøjlerne. Vi har et medansvar for, at børn i folkeskolen bliver dygtigere. Derfor er det også helt centralt for os, at vi ikke ændrer på de 215 overordnede kompetencemål og de underliggende 866 færdigheds- og vidensområder. De er afgørende for, at vi kan styre folkeskolen, og derfor skal de også fortsat være bindende. Færre bindende mål giver forhåbentlig større gennemsigtighed i vores styring af folkeskolen. Det er vigtigt, at de 3.170 færdigheds- og vidensmål, som nu bliver vejledende, ikke ændres eller fjernes, men bliver vejledende. Vi må gerne sende et signal om, at vi forventer, at børnene lærer meget, mens de går i folkeskolen.

Det er helt centralt for os, at vi fastholder dansk litteraturkanon og vores historiekanon. De skal fortsat indgå i undervisningen, fordi den almene dannelse og en fælles dansk referenceramme fortsat skal være en del af folkeskolen. Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslagets videre behandling.

Kl. 10:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 10:36

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Tak for det. Det er med stor glæde, at vi i dag behandler L 49, og jeg vil starte med at sige en stor tak til forligskredsen for det grundige arbejde, vi sammen har gjort, i forhold til at nå i mål med det, som var intentionen med at forenkle de fælles mål. Og så vil jeg sige tillykke til folkeskolen, fordi man ude på skolerne med det her lovforslag får bedre rammer for den levende undervisning helt ude i klasselokalet.

Intentionen med at ændre målene i forbindelse med folkeskolereformen var netop en forenkling, men det, der blev resultatet, blev for voldsomt og også for rigidt. Det har vi erkendt i forligskredsen, og vi har handlet på det, sådan at vi i stedet for mange tusinde mål nu står med nogle overordnede rammer, overordnede kompetencemål sammen med færdigheds- og vidensområder, som skal guide lærerne i deres arbejde, men som ikke skal spænde ben for den gode og levende undervisning.

Vi er enige i forligskredsen om, at friheden skal helt ud i klasselokalet. Det betyder, at der ikke skal være noget lovfæstet krav om læringsmålstyring ude i klasselokalerne. Helt konkret betyder det, at når man arbejder med undervisning, skal man lige kunne hæve blikket og kigge på de børn, der er der, det, de har behov for, og den faglighed, man gerne vil give dem; og at alle de andre ting, som ligger i folkeskolereformen, skal have bedre rammer for at lykkes.

I dag er det skolernes motionsdag, rigtig mange glade børn er i gang med at bevæge sig og at løbe ude i landet. I næste uge har de efterårsferie, men når de starter igen, jamen så kommer de ind i en skole, som også skal være åben mod samfundet. Det skal være en åben skole, hvor læreren eksempelvis kan lave en aftale med en kommunal naturvejleder om at tage ungerne med i skoven. Og hvis man har haft et forløb om nedbrydning af materialer, økosystemer, vejret eller fotosyntesen, jamen så kan man tage ud og være sammen med nogen, der ved endnu mere om det område, og på den måde åbne skolen mod verden.

Der skal være gode rammer for at lykkes med alt det. Alle de gode intentioner, der ligger i folkeskolereformen, og de værktøjer, der skal være omkring dem, skal være afstemt i forhold til det. Der ligger nogle læringsplatforme, som man er i gang med at implementere, de skal understøtte arbejdet, de må ikke være for rigide, og er de det, må vi kigge på dem igen. Vi skal ikke unødigt binde skolernes, læ-

rernes arbejde herinde fra Christiansborg, og det skal kommunerne heller ikke

Der, hvor dialogen er god, når jeg kommer rundtomkring i landet, mellem skoler og kommuner, jamen der støtter man op om skoleledernes arbejde i forhold til at nå deres mål – de mål, som vi har vedtaget, om, at børnene skal blive dygtige, uanset hvilket hjem de kommer fra; at de skal trives; og at de værktøjer, der ligger i reformen, skal komme i spil.

Så igen: Tak til alle partier i forligskredsen for et godt og grundigt arbejde, der nu vil få effekt ude i klasselokalerne.

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Annette Lind, Socialdemokratiet.

Kl. 10:40

Annette Lind (S):

Tak for det. Når vi nu forenkler de her mål til at være vejledende i stedet for bindende, mener vi det faktisk i Socialdemokratiet. Og jeg sagde i min ordførertale, at jeg er bekymret for, at det ikke bliver det her pædagogiske værktøj, som vi vil have det skal være, men at det netop fortsat bliver bindende.

Derfor vil jeg gerne have en garanti fra ministeren om, at det faktisk bliver direkte indskrevet i loven, at de 3.170 nu vejledende mål skal være vejledende og netop ikke noget, der kan være pålagt den enkelte lærer.

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 10:40

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Jamen det er en rigtig god dag, når andre partier beder en liberal minister om at være helt sikker på, at et afbureaukratiseringsinitiativ nu også er et afbureaukratiseringsinitiativ. Så det vil jeg gerne kreditere partierne for.

Jeg vil også sige tak for samarbejdet om det her. Jeg er ikke i tvivl om, at man også i Socialdemokratiet er oprigtigt optaget af, at det her lovforslag skal komme ud og virke. Så det, der står i lovforslaget, er faktisk det, der gælder.

Kl. 10:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Annette Lind.

Kl. 10:41

Annette Lind (S):

Det er bare sådan, at vi har haft mange snakke i forligskredsen, og den der helt hundrede procents garanti kan vi ikke rigtig få. Og det bekymrer mig en lille smule. Det er sådan, at man har lavet pædagogiske læreplaner på institutionsområdet, og der har man indskrevet i loven, at det er det, der gælder, og at der ikke er noget, der kan ligge ud over det.

Det er bare det, jeg gerne vil have indskrevet i lovforslaget, sådan at man ikke ligesom i Køge kan fortsætte med de her styringsapparater og pålægge lærerne at bruge dem. Vil ministeren være med til at indskrive det tydeligere i lovforslaget? Vi kan også tage forslaget fra De Radikale om netop at lave et tillæg til lovforslaget.

Kl. 10:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:42

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Jamen hvis der kommer ændringsforslag til lovforslaget, vil jeg selvfølgelig gerne kigge på dem. Jeg skal selvfølgelig have mulighed for at læse dem – det er klart – og forholde mig til dem.

Når vi laver et ændringslovforslag som det her, som giver mere frihed derude, giver det også mere ansvar. Det er der ingen tvivl om. Ansvaret skal jo også løftes ude på den enkelte skole. Og jeg vil meget gerne se ændringsforslag, men det er netop sådan med tillid, at det også hænger sammen med ansvar.

Kl. 10:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:42

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Og tak for talen. Det er rigtigt, at tillid og ansvar hænger sammen, men nogle gange kan der jo være nogle strukturer, der $g\sigma$ r, at mennesker ikke kan leve op til ens tillid. Jeg er lidt bange for, at der er nogle kommuner, der lige nu ikke kan leve op til min tillid med hensyn til det her med at sætte dem mere fri i forhold til målstyring.

Kommunerne har jo forpligtet sig på de her læringsplatforme, det nævnte ministeren også, og jeg ved bare, at logikken er sådan derude, at når man bruger mange penge på en læringsplatform og man bruger mange år på at tale et koncept op om målstyring, så kan det være meget svært for ens stolthed at gå væk fra det igen, fordi man har stået og talt for det så længe. Derfor frygter jeg lidt, at hvis vi ikke laver et eller andet ændringsforslag, hvis vi ikke klart signalerer, at det her må de ikke, vil kommunerne fortsat bruge det her målstyringsregime.

Så først og fremmest vil jeg egentlig bare høre, om ministeren kunne være indstillet på at se på de her ændringsforslag, der kunne stramme op på kommunernes mulighed for fortsat at benytte sig af det her regime.

Kl. 10:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 10:43

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Tak. Jeg vil meget gerne kreditere SF for, at man så fuldstændig systematisk har forfulgt det her emne. For det er på den måde, at der faktisk kommer ændringer helt ud i klasselokalerne. Nogle gange står vi herinde og vedtager noget og smiler og nikker til hinanden, og så har det ingen effekt derude, hvor vi ønsker det. Og vi har en fælles interesse her, i forhold til at friheden skal nå helt ud i klasselokalet.

Så jeg vil gerne kigge på ændringsforslag, og jeg vil også gerne kigge på læringsplatforme og praksisser i øvrigt og drøfte dem i forligskredsen. Det er der ikke nogen tvivl om.

Kl. 10:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Jacob Mark.

Kl. 10:44

Jacob Mark (SF):

Tak. Det er jeg glad for at ministeren siger. Når jeg spørger, er det mest, for at folk i omverdenen kan høre, at der faktisk er sådan en samlet indstilling på tværs af partierne om, at man gerne vil kigge videre på det her.

Jeg kunne også godt lige tænke mig, at ministeren kunne bekræfte eller sige noget om, om ministeren kunne være indstillet på at kigge på, om man skulle lave reglerne for læringsplatformene mere lempelige, for i dag er der jo krav om, at alle skal have det. Vi lemper nu reglerne for fælles mål, kunne man så ikke også lempe reglerne for kravene til læringsplatformene?

Kl. 10:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 10:45

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

I dag er kravene faktisk ganske lempelige. De handler om, at man skal anskaffe sig en læringsplatform. Det, som man så kan arbejde med, når læringsplatformene er udarbejdet i forhold til en tidligere lovgivning, er, om de så skal ændres nu, hvor vi ændrer lovgivningen. Og det må vi jo kigge på i forligskredsen om er tilfældet. De værktøjer, der er, skal selvfølgelig afspejle den lovgivning, der er.

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet. Kl. 10:45

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Jeg har bare et enkelt spørgsmål i forhold til noget af det, jeg også var inde på i min ordførertale, nemlig det her dilemma, der er i, at man fastholder de nationale test som obligatoriske, når de læringsmål, der ligger i testene, og som testene bygger på, nu er blevet vejledende. Så har ministeren til hensigt eller planer om at gøre også de nationale test vejledende eller frivillige?

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:45

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Nej, det har jeg ingen planer om.

Kl. 10:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Carolina Magdalene Maier.

Kl. 10:46

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Det var et kort og godt svar, og det kan vi lide. Men kan ministeren så godt forstå det problematiske i, at man har nogle læringsmål, som er vejledende, men som bruges i de nationale test? Og kan ministeren godt forstå, at der kan være en bekymring for, at lærerne derfor vil komme til at bruge de her nu vejledende læringsmål i undervisningen, i form af at de gerne vil gøre deres elever klar til at kunne udfylde de her nationale test?

Kl. 10:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:46

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Jeg har hverken været med på det tidspunkt, da man besluttede at have nationale test, eller dengang man besluttede at gøre alle læringsmålene bindende. Der er et lovapparat, kan man sige, og nogle beslutninger, som vi står på i dag. Det, der er vigtigt for mig, er, at undervisningen er levende helt ude i klasselokalet. Så er der samtidig

også nogle test og nogle eksamener, som har været sammenhængende med det arbejde, der er foregået i øvrigt.

Men det er ikke sådan, når man laver fremtidige prøver, eksamener eller test, at de så nødvendigvis skal afspejle målene en til en. Der kan man fint forestille sig at der sker en udvikling over tid, hvor man vil tage noget inspiration det ene sted fra og noget inspiration andre steder fra. Det kan man fint forestille sig. Men når vi nu laver den her lovændring, er det jo klart, at det ikke ændrer på de forhold med det samme.

Kl. 10:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Marianne Jelved, Radikale Venstre.

Kl. 10:47

Marianne Jelved (RV):

Tak. Jeg vil også meget gerne endnu en gang kvittere for ministerens engagement i den her proces og i sagen som sådan, men så lige påpege det valg af ord, der er i bemærkningerne, som jeg desværre har fået øje på for sent til at kunne have fået indflydelse på, at det måske kunne ændres, nemlig at den større frihed, som det er meningen at lærerne skal få ud af, at vi indskrænker antallet af bindende mål, fordrer, at kommunerne er indstillet på det. Det er jo i virkeligheden både ordene om, at det fordrer, og at kommunerne er indstillet på det, der ligesom appellerer til, at kommunerne forstår, hvad det her egentlig går ud på. Derfor har jeg lyst til at tage ministeren så meget på ordet, at jeg vil sige, at det også forpligter ministeren, og at hvis ikke kommunerne ser fordelen ved at give lærerne den frihed, som det er meningen at lovforslaget skal give dem, så bliver vi nødt til at handle i forhold til det.

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 10:48

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Jeg forudser, at vi kommer til at følge det her område sammen, fordi vi har en fælles interesse i, at det lovforslag, vi vedtager, også får den betydning, vi ønsker. Så jeg forestiller mig, at vi kommer til at følge det her område og drøfte det i forligskredsen. For det er klart, at det lovforslag, som vi her vedtager, også skal have den effekt, vi ønsker, helt ude på skolerne og helt ude i klasselokalerne.

Kl. 10:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Marianne Jelved.

Kl. 10:48

Marianne Jelved (RV):

Tak. Det er jeg meget glad for at høre, og jeg havde heller ikke ventet noget andet svar. Men nu er det vigtigt, at det er sagt her i salen.

Det næste, jeg så lige vil appellere til, handler om, at § 2, stk. 2, i lov om folkeskolen – hvor det fremgår, at lederen på den enkelte skole har ansvaret for kvaliteten af undervisningen, jævnfør § 1, og fastlægger organiseringen og tilrettelæggelsen af undervisningen – også skal tages alvorligt i kommunerne. Det siges jo rundtomkring i kommunerne, i hvert fald nogle steder, at lederen er mere på forvaltningen end på skolerne, og det er sådan set ærgerligt. For det er jo ikke det, der er meningen med at være leder på en skole. Så jeg håber også, at ministeren har øjnene åbne for den problemstilling.

Kl. 10:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:49

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Det har jeg bestemt, og som jeg sagde i min tale: Når jeg er rundtom i landet, er de steder, hvor man kan se at tingene fungerer bedst, jo de steder, hvor de i forvaltningen også opfatter sig selv som et serviceorgan for skolelederne, altså at de spørger dem: Hvad kan vi gøre for jer? Hvad er jeres udfordringer? Hvad er det, I synes er svært? Hvad er det, I lykkes med? Hvordan kan vi bidrage til at sprede viden imellem de skoler, der er i kommunen? Hvordan kan vi hjælpe jer med at løse jeres problemer? Det er jo der, man mange gange ser en blomstrende skolekultur.

Kl. 10:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:50

Jakob Sølvhøj (EL):

Jeg vil godt følge op på det samme, som fru Carolina Magdalene Maier nævnte i sit spørgsmål. Synes ministeren ikke, der er en modsætning i hele den her konstruktion, når der i lovbemærkningerne står:

»Færdigheds- og vidensmålene udtrykker centrale færdigheder og viden i de enkelte fag, hvorfor det også fremover vil være relevant at inddrage disse i test og prøver«?

Kan ministeren ikke forstå, at en lærer kan blive i tvivl om, om de vejledende færdigheds- og vidensmål nu er vejledende, eller om de i virkeligheden er så bindende, at man er nødt til at have været igennem dem for at forberede eleverne på test og prøver?

Kl. 10:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 10:51

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

De *er* vejledende. Det er de. Men hvis vi nu forestiller os, at man skulle lave en test eller en prøve, ville man så slet ikke kigge på nogen af de vejledende mål, der lå, og ville man helt ignorere dem? Det er også svært at forestille sig. Så den dygtige fagperson, der skal udarbejde en test eller en prøve, vil jo kigge på det materiale, der er i det hele taget, herunder selvfølgelig også vejledende mål. Men jeg forestiller mig, at det her vil være noget, der er i udvikling. Vi har truffet et valg, vi har lavet en ny lovgivning, og der vil ske en udvikling inden for det her område, som betyder, at man også vil kigge på andre elementer af undervisningen.

Kl. 10:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Sølvhøj.

Kl. 10:51

Jakob Sølvhøj (EL):

Så vi kan trygt sige til de lærere, der spørger os, om der ligger en skjult forpligtelse til ikke desto mindre at arbejde med alle de mål, der nu er færdigheds- og vidensmål, og som er blevet vejledende: Nej, det ligger der ikke en forpligtelse til?

Kl. 10:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 10:52 Kl. 10:54

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Man skal aldrig hvile trygt, når det handler om folkeskolen. Det har jeg også en forventning om at hr. Jakob Sølvhøj aldrig nogen sinde gør, og det glæder mig, fordi man også i Enhedslisten arbejder systematisk med at se på, hvordan undervisningen fungerer ude i klasselokalerne. Så det vil kun glæde mig og regeringen, hvis forligskredsen og også andre partier vil hjælpe med hele tiden at tale med lærere og med skoleledere om, hvordan det her fungerer i praksis. For som SF's ordfører jo også sagde, er der nogle lærere, der faktisk gerne vil arbejde systematisk med læringsmålstyring, og det skal de have lov til. Men ude på de skoler, hvor man har set det som værende for stramt, får man nu en helt konkret håndsrækning.

Kl. 10:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og nu er der ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om folkehøjskoler. (Lempelse af tilskudsbetingelser for bygninger og arealer, varetagelse af opgaver ud over skole- og undervisningsvirksomhed m.v.).

Af undervisningsministeren (Merete Riisager). (Fremsættelse 05.10.2017).

Kl. 10:53

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet, og det er først hr. Lars Aslan Rasmussen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:53

(Ordfører)

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak. Ja, det er en dejlig dag, som SF's Jacob Mark sagde. Nu gør vi det lettere for efterskolerne og de frie fagskoler. Jeg skal meddele, at Socialdemokratiet støtter forslaget, som giver en forenkling af reglerne for efterskoler og de frie fagskoler, så lovgivningen for de pågældende skoler bliver mere nutidig og giver dem mere fleksibilitet. Vi noterer os med tilfredshed de positive tilkendegivelser, der har været i forbindelse med høringssvarene, og takker de berørte organisationer for deres tilbagemeldinger og gode arbejde.

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Marlene Harpsøe, Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Lovforslaget, som vi her behandler, giver friere rammer til efterskolerne og flugter på nogle områder med det, som man tidligere har givet højskolerne lov til. Lovændringerne sker efter henvendelse fra Efterskoleforeningen til ministeriet. I Dansk Folkeparti kan vi da også støtte lovændringerne, som vil give efterskolerne flere frihedsrettigheder og gøre det nemmere for efterskolerne at blive en styrket faktor uden for de store byer, hvor mange af dem ligger.

Lovændringerne indeholder følgende punkter: Bygningerne vil med lovændringen kunne ligge i gåafstand til hinanden. Skolen kan leje en bygning i 10 år, hvorefter den skal overgå til selveje, og der sikres mod misbrug af det, så der ikke opstår koncerndannelser som f.eks. Tvindimperiet, eller at skolen ikke er uafhængig af ejer. Skolerne får også mulighed for at eje en mindre del af deres undervisningsfaciliteter sammen med andre. Skolerne kan også i begrænset omfang varetage opgaver for andre efterskoler, frie fagskoler og højskoler efter skriftlig aftale, f.eks. er administrative opgaver for andre skoler omfattet af den her lov, og en skole kombineret med en folkehøjskole kan varetage administrative opgaver for en anden folkehøjskole. Og så også til slut: En efterskole skal i begrænset omfang kunne anvende skolens egne midler til folkeoplysningsaktiviteter.

Vi i Dansk Folkeparti vil rigtig gerne rose undervisningsministeren for et rigtig godt og konstruktivt samarbejde til gavn for både efterskolerne og Danmark, så i Dansk Folkeparti kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 10:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Hans Andersen, Venstre.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Tak for det. Vi står i dag med dette lovforslag, L 50, som skal skabe bedre rammer for vores efterskoler og frie fagskoler. Det gør det på tre måder.

For det første giver lovforslaget vores efterskoler og frie fagskoler mere frihed. Det giver dem frihed til i højere grad selv at tage beslutninger om, hvordan de f.eks. skal forvalte deres bygninger og anlæg, eller hvordan de skal varetage deres opgaver. I Venstre tror vi grundlæggende på, at beslutninger skal træffes tæt på borgerne. Vi tror på, at danske skoler kender deres egne styrker og svagheder bedre, end vi gør her på Christiansborg, og dermed er de også bedre i stand til at tage lokale beslutninger.

For det andet giver lovforslaget skolerne enklere rammer, for i stedet for at stille skolerne over for en lang liste af regler og betingelser reducerer vi her mængden af meningsløse krav.

For det tredje giver lovforslaget skolerne mere tidssvarende rammer at arbejde under. De nye regler skal give skolerne mere fleksibilitet i deres planlægning og dermed gøre dem bedre i stand til at løfte de udfordringer, de må komme til at stå over for. For danskernes krav til vores skoler ændrer sig, og hvis skolerne skal følge med, skal de ikke bremses af utidssvarende rigide regler. På den baggrund vil Venstre anbefale at stemme for.

Kl. 10:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste er hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten.

Kl. 10:57 Kl. 11:02

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Med forslaget her imødekommes et stort ønske fra mange af landets efterskoler og frie fagskoler. Der sker en lempelse af en række bestemmelser i lovgivningen, der i dag udgør en barriere for udviklingen af eksisterende skoler og etablering af nye skoler.

I Enhedslisten synes vi, det er vigtigt, at vi har nogle rammer for at drive efterskoler og frie fagskoler, som værner om skolernes særlige kvaliteter, som sikrer, at skolerne først og fremmest har fokus på de kerneopgaver, de har, og som sikrer, at vi fortsat har et værn mod koncerndannelser på området. Det synes vi er tilfældet med den eksisterende lovgivning, og det synes vi også fortsat vil være tilfældet, hvis Folketinget vedtager regeringens forslag til lempelse af tilskudsreglerne. Vi er derfor enige i, at det vil være fornuftigt at imødekomme ønskerne fra skolerne om at foretage den her mindre lempelse af kravet, både i forhold til skolebygningernes placering og i forhold til ejerskabet til bygningerne, sådan at når skolerne vurderer, at det kan bane vej for at etablere bedre undervisningsfaciliteter til eleverne, ja, så ligger lovgivningen ikke i vejen for det.

Vi synes også, det er udmærket, hvis efterskolerne i begrænset omfang kan anvende egne midler til folkeoplysningsvirksomhed, og vi synes sådan set, at det er fornuftigt, at man lægger op til et muligt samarbejde mellem skolerne på det administrative område, sådan at der bruges færrest mulige penge på administration og mest muligt på skolernes undervisning og andre aktiviteter.

Med forslaget her kan vi jo konstatere, at den henvendelse, som Efterskoleforeningen rettede til partierne her for 1½ års tid siden, er der blevet lyttet til. Når man går lovforslaget igennem, kan man næsten fra ord til andet genkende nogle af de formuleringer, som Efterskoleforeningen havde formuleret. Det er rigtig fint.

Til gengæld synes jeg, det er ærgerligt, at man ikke har lyttet helt godt nok efter til efterskolernes ønsker og også kigget på, hvordan man kunne forbedre de tillægstakster, der gives til danskundervisning for tosprogede elever. Efterskoleforeningen har foreslået et par forbedringer af reglerne i almindelighed, og derudover har de foreslået, at de også kommer til at gælde for tosprogede elever, der har midlertidig opholdstilladelse i Danmark.

Efterskolerne og de frie fagskoler har jo en form, hvor eleverne er sammen 24 timer i døgnet. Det giver jo nogle helt særlige muligheder for en god integrationsindsats, at man tilbringer døgnets 24 timer sammen: at man både er sammen om undervisningen og i fritiden; man er sådan set sammen, fra man står op om morgenen, til man slukker lyset om aftenen. Med det fokus, der er på hele udlændingepolitikken, flygtningepolitikken og på integrationsspørgsmålet, forstår jeg simpelt hen ikke, at man ikke tager imod den håndsrækning, som det jo er, fra efterskolerne, for det er jo en ny opgave, de skal løfte, ud over de andre vigtige opgaver, de har. Jeg forstår sådan set ikke, når efterskolerne rækker hånden ud og siger, at de gerne vil bidrage til den vigtige integrationsopgave, at man så ikke fra regeringens side strækker sin ud og dermed får lavet en aftale, der giver efterskolerne et langt bedre udgangspunkt for at arbejde med integration.

Så jeg vil gerne opfordre regeringen til at genoverveje sin stilling i den her sag. Jeg ved jo, at det har været diskuteret. Jeg har deltaget i møder med ministeren og de andre partiers ordførere om den her sag. Jeg synes, det er rigtig ærgerligt, at nogle har haft en mulighed for at vetoe, at vi kom længere med det her.

Med de noget knubbede bemærkninger til den del af det skal jeg alligevel sige, at jeg synes, at det, der ligger, er et fornuftigt forslag, og Enhedslisten kan bakke det op.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 11:02

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Som hr. Jacob Mark også var inde på under behandlingen af lovforslag nr. L 49, er lovforslag L 50 også et udtryk for, hvad tillid kan udrette. Det er jo et udtryk for, at vi her i Folketinget har tillid til efterskolerne og de frie fagskoler, og det er en rigtig god bevægelse, tingene går i. De får bedre og mere fleksible muligheder for at udfolde sig, og på den måde sker der altså en afbureaukratisering, kan man næsten sige. Der kommer i hvert fald mere frihed på området her, og det hilser vi meget, meget velkommen.

Det, man måske skal lægge mærke til her, er, at både med det her og det forrige lovforslag tager Folketinget et egentligt ansvar på sig, for at der kan komme mere frihed og mindre bureaukrati ude på institutionerne. Det synes jeg er rigtig godt, og det kunne vi godt gøre på mange, mange andre områder. Men enhver rejse må jo starte med det første skridt, så det er noget, vi hilser meget velkommen.

Så vi støtter varmt lovforslaget.

Kl. 11:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet, værsgo.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak. Jamen jeg skal gøre det kort. Alternativet støtter lovforslaget, kan man sige, med samme begrundelse som de øvrige ordførere, der har været heroppe indtil videre, nemlig at her bliver der lavet nogle lempelser af reglerne, og at lovforslaget giver nogle mere fleksible rammer til efterskolerne. Så tak for det.

På linje med hr. Jakob Sølvhøj forstår vi heller ikke i Alternativet, at der er taget nogle elementer ud af lovforslaget, som Efterskoleforeningen rigtigt nok påpeger i det skriv, de har sendt til alle ordførerne. Det drejer sig bl.a. om det her med, at der også kan gives tillægstakst til danskundervisning for tosprogede, når man har midlertidig opholdstilladelse, og også det her med, at tillægstaksten kan udløses, selv om efterskoleopholdet er under 12 uger; det er nogle ret konkrete elementer. Det er nogle rigtig gode forslag, som Efterskoleforeningen som eksperter på deres område og med den måde, de arbejder med bl.a. integration på, jo bedst af alle ved hvordan kan virke i praksis.

Så derfor vil vi stille nogle ændringsforslag til det her lovforslag. Jeg håber, at der er flere af de øvrige partier, som vil være interesseret i at gå med på dem. Tak for det.

Kl. 11:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Marianne Jelved, Radikale Venstre.

Kl. 11:05

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Jeg skal også kvittere for et godt lovforslag, L 50, som i virkeligheden gennemfører de lempelser, den tidligere regering fik vedtaget i Folketinget omkring folkehøjskolernes større frihedsgrader til etablering af nye højskoler og større frihed til engagement i det lokale folkeoplysende arbejde. Også dengang opfordrede jeg faktisk den daværende undervisningsminister til at gennemføre det samme for

efterskolerne i Frie Fagskoler, men det sker så nu, og det støtter jeg rigtig gerne på Det Radikale Venstres vegne.

Jeg vil bare indskrænke det til et enkelt spørgsmål til ministeren. Det er jo sådan, at der har været et lovforslag ude til høring, må jeg forstå. Det er jo normal praksis. Og efter høringen er der sket den ændring, at dele af forslaget er taget ud af loven. Det gælder forslaget om, at andelen af elever, der kan udløse den tillægstakst, der gives til skoler, der har børn med en anden etnisk baggrund og dermed sproglige udfordringer, øges fra de nuværende 8 pct. af en skoles elevtal til 10 pct. Det svarer til det, der er gennemsnittet i folkeskolens andel af flygtninge og indvandrere. Der er også taget den tillægstakst ud, der udløses for skoleophold for flygtninge og indvandrere, der varer under 12 uger.

Begge dele er jo ærgerligt, fordi de unge mennesker, vi taler om her, er nogle, som i hvert fald i en periode er i Danmark – vi kan ikke vide hvor længe, det er der ingen der ved – men ikke desto mindre vil det være en hjælp. For integrationen af dem og deres muligheder for at gøre sig gældende på en fornuftig måde i det danske samfund indskrænkes jo, hvis ikke de frie skoler har mulighed for i den her situation også at bidrage til den sproglige udvikling, som er en forudsætning for en god integration.

Kl. 11:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti. Kl. 11:07

(Ordfører)

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Forleden snakkede jeg med en studerende, som spurgte mig, om der egentlig var nogen reformer, der var gode, for han havde aldrig oplevet, at en reform medførte noget godt. Jeg ved egentlig ikke, hvor stort et politisk udspil eller hvor stort et lovforslag skal være, før man kan kalde det en reform, men i det mindste kunne man jo kalde de her to lovforslag, vi laver i dag, for minireformer. Og så kan man sige, at der med de ting, som vi vedtager i dag i form af forslag, som bliver bakket ubetinget og bredt op, faktisk er noget, som vil gøre livet bedre for mange efterskoler og frie fagskoler.

Det startede for mere end 1½ år siden, da vi fik henvendelsen fra efterskolerne, som ønskede det her, og hvor vi for første gang rejste det som noget, vi egentlig godt kunne tænke os blev gennemført, fordi vi syntes, det lød som gode ideer. Men det startede jo egentlig allerede tilbage under den tidligere minister fru Marianne Jelved, som lavede de her regler for højskolerne. Så tak for den indsats, der jo lagde nogle spor ud for fremtiden.

Der har været sagt meget om, hvad det her betyder. Det betyder nemmere mulighed for administration for efterskolerne og de frie fagskoler, mindre skrappe regler, i forhold til hvordan man skal bruge bygningerne, og at man kan leje den bygning, man gerne vil lave en efterskole i, de første år. Det kommer til at gøre det lettere at drive efterskolerne, og det kommer også til at gøre det lettere at oprette efterskoler. Og det er dejligt, for efterskoler er en fantastisk dansk tradition, som gør fantastisk meget godt for mange børn og unge. Det samme gælder frie fagskoler. De frie fagskoler har haft det svært, siden man lavede nogle kæmpestore besparelser på det område. Så alt, hvad vi kan gøre, for at styrke både de frie fagskoler og efterskolerne er simpelt hen gode forslag.

Jeg har dog også det men – og det har været nævnt flere gange – at da ministeren fremlagde den her frihedspakke, som den blev kaldt, for efterskolerne, indgik der også det forslag, at man som efterskole kunne få tillægstakst for tosprogede, der havde midlertidigt ophold. Og det ville i praksis betyde, at man kunne have fået flere flygtninge på efterskole. Det sagde ministeren faktisk flere gange – jeg har sågar et klip fra TV 2 Nord, hvor ministeren siger, at uanset hvad kommer regeringen til at stemme for det her. Det er ikke en del af pak-

ken – som det eneste af det, ministeren og regeringen foreslog dengang. Jeg fremsatte forslaget allerede i sidste samling, hvor regeringen ikke ville stemme for det, og jeg synes, det er ærgerligt, for det er et ønske, som efterskolerne selv har: at kunne hjælpe flere tosprogede. Det er et ønske, som jeg mener vi burde dele bredt set, altså om at få flere unge tosprogede på efterskoler, så de kan få et netværk og lære det danske sprog. Og så synes jeg, det er lidt ærgerligt, at det, når man går ud og siger noget og tilkendegiver noget, så ikke bliver til noget.

Så jeg er helt med på, at vi får stillet et ændringsforslag til det her lovforslag, som de partier, der fortsat synes, at det er en god idé, kan stemme for. Og det håber jeg så at der er nogle partier der vil gøre.

Men ellers er det et rigtig fint forslag, som vi selvfølgelig stemmer for.

Kl. 11:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Brigitte Klintskov Jerkel, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Tak. Når de er bedst, er danske efterskoler et suverænt godt tilbud til unge i Danmark. Der findes ikke noget bedre end at møde en efterskoleelev, der er hjemme på weekend hos familien for en kort stund. Begejstringen er altid til at mærke, når de fortæller om deres efterskole og om, hvorfor netop den efterskole og netop de venner er det bedste, der nogen sinde er sket. Der er ikke nogen tvivl om, at de fleste husker deres efterskoleophold resten af livet. Derfor er det også vigtigt at give efterskolerne og de frie fagskoler de bedste muligheder for at lave spændende tilbud.

Med lovforslaget her forenkler og lemper vi reglerne for efterskoler og frie fagskoler og giver skolerne friere og mere tidssvarende rammer. Efterskolerne og de frie fagskoler skal have fleksibilitet til at kunne udvikle og modernisere sig, og på den måde giver vi gode efterskoler mulighed for at blive endnu bedre.

Med dette lovforslag giver vi skolerne fleksible muligheder for at finansiere nye skoler, udbygge og modernisere. Vi giver dem mulighed for at eje en sportshal eller en fodboldbane sammen med andre skoler, og vi giver skolerne mulighed for at leje bygninger i op til 10 år.

Det er en fleksibilitet, der kan komme skolerne til gavn, og det kan vi ikke have noget imod fra Det Konservative Folkepartis side.

Kl. 11:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 11:12

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til de partier, der bakker op om det her lovforslag, den her frihedspakke, som vil gøre det nemmere for efterskoler og frie fagskoler at gøre det arbejde, som de gør godt. Med lovforslaget får efterskolerne og de frie fagskoler mere moderne rammer til at drive skole, og det kommer eleverne til gode, for lovforslaget vil give bedre mulighed for, at skolerne kan drive en spændende skole med muligheder for faglig og personlig udvikling for eleverne.

Et ophold på en efterskole eller en fri fagskole er for de fleste en oplevelse for livet. Det kan være lige præcis det, der løfter en ung ud af ensomhed, styrker den faglige viden eller giver selvtillid og mod på fremtiden. Efterskoler og frie fagskoler styrker den personlige modning, selvstændighed og dannelse hos rigtig mange unge i hele Danmark. Men det kræver selvfølgelig, at skolerne har tilstrækkelig

frihed til at drive en velfungerende skole. Nogle af lovgivningens rammer har imidlertid vist sig at være utidssvarende og har stået i vejen for efterskolernes og de frie fagskolers fortsatte udvikling. Jeg har lyttet til skoleforeningernes ønske om mere fleksible rammer for efterskoler og frie fagskoler, så skolerne fortsat kan være et attraktivt valg for de unge.

Helt overordnet handler lovforslaget om skolernes bygninger og arealer og muligheden for at varetage opgaver ud over skole og undervisningsvirksomhed. En skoles bygninger og arealer skal fremover hovedsagelig ligge i geografisk nærhed af hinanden. Efterskoler og frie fagskoler får hermed geografiske og bygningsmæssige krav, der stort set er parallelle med kravene for de frie grundskoler. Efterskoler og frie fagskoler får også med lovforslaget mere fleksible muligheder for at finansiere oprettelse af nye skoler eller naturlig udbygning og modernisering af igangværende skoler. Skolerne får mulighed for i visse situationer at leje bygninger og arealer i op til 10 år. Det er en fordel, hvis skolen skal udvide skolen eller oprette en helt ny skole.

Lovforslaget etablerer også hjemmel til, at efterskoler og frie fagskoler kan eje f.eks. en idrætshal eller en boldbane sammen med andre. Det vil give bedre muligheder for at tilbyde eleverne gode og tidssvarende faciliteter.

Endvidere giver lovforslaget mulighed for, at efterskoler og frie fagskoler kan optimere og effektivisere deres administration. Skolerne får mulighed for at varetage administrative opgaver for andre efterskoler og frie fagskoler. Samtidig får skoler kombineret med en folkehøjskole en tilsvarende mulighed og en mulighed for at varetage administrative opgaver for en folkehøjskole.

Endelig åbner lovforslaget også mulighed for, at efterskoler kan styrke skolens forankring i lokalsamfundet ved i begrænset omfang at bruge skolens egne midler til folkeoplysning i Danmark.

Tak for de drøftelser, vi har haft her i salen. Jeg ser frem til eventuelle spørgsmål under udvalgsbehandlingen. Tak for ordet.

Kl. 11:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning fra hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:15

Jacob Mark (SF):

Tak for det, og tak til ministeren for at have taget initiativ til det her. Jeg tror, efterskolerne kalder det en liberalisering af reglerne, så det må være lige i ministerens ånd, men det er i det her tilfælde også i min ånd

Som jeg også nævnte i min ordførertale, var det jo en del af regeringens frihedspakke at inkludere, at man gav en tillægstakst til tosprogede, der havde midlertidigt ophold. Det ville i praksis have betydet, at flere flygtninge kunne komme på efterskole, og det er noget, som Efterskoleforeningen synes er en rigtig god idé, så jeg var egentlig ret sikker på, at det kunne vi i god ro og orden få vedtaget herinde i Folketinget. Hvad er det, der har gjort, at regeringen har skiftet holdning i det her spørgsmål?

Kl. 11:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:16

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Jamen jeg noterer mig i forhold til de to lovforslag, vi behandler i dag, at særlig SF og De Radikale bakker op med stort engagement. Sådan er det jo så smukt i politik, at nogle gange går samarbejdet og interesserne på kryds og tværs i salen, og det er præcis, som det skal

være. I forhold til den samlede pakke, som vi ender med at behandle her, handler det jo også om, at der er et bredt udsnit af partier i Folketinget, og at vi gerne vil have et bredt samarbejde også om den her frihedspakke.

Kl. 11:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 11:16

Jacob Mark (SF):

Men sådan som jeg forstår det, er der vel egentlig også et ret bredt flertal, der bakker op om, at man skal kunne få den her tillægstakst til tosprogede, hvis regeringen fortsat synes, det er en god idé. Jeg har hørt både Socialdemokratiet, Radikale, SF, Enhedslisten og Alternativet sige, at de synes, det er en rigtig god idé, og regeringen består jo af tre partier. Jeg ser selvfølgelig gerne, at alle partier er med, men man må også sige, at det er et ret bredt flertal. Så når det nu ikke er med alligevel, er det så, fordi regeringen ikke længere synes, det er en god idé at gøre det her?

Kl. 11:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 11:17

Undervisningsministeren (Merete Riisager):

Man kan svare på det sådan her: Nogle af de ting, som ikke længere er med, kan man betragte både ud fra en skoles synsvinkel og ud fra elevens synsvinkel. Men man kan også kigge på det som en del af noget større, nemlig at Danmark er et lillebitte land, som er meget attraktivt for mange mennesker at komme til. Danmark må ikke blive et forsørgerland, der tiltrækker for mange, fordi vi simpelt hen er så attraktiv og har for mange goder for folk, der kommer hertil. Der er det her et meget, meget lille område, men man kan også betragte det fra den vinkel.

Kl. 11:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 11:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 24. oktober 2017 kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 11:18).